

Az Oltáriszentség és a pálosok

Írta: P. Galambos Kálmán

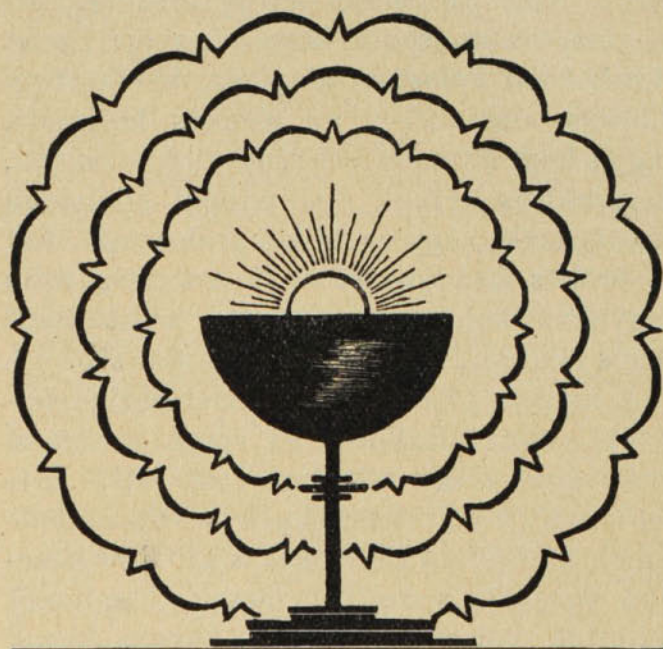
Az üldözések idején sok keresztény az egyiptomi pusztákba menekült, hogy életét megmentse. Ott aztán imádsággal és önsanyargatással töltötték napjaikat, mint thébai Szent Pál, kit «első remetének» mond az Egyház s a pálosok ősükként és védőszentjüként tisztelnek.

A remeték híre-neve túlszárnyalta a sivatagokat és a barlangokat s eljutott a városokba és falvakba is, ahol nemcsak megcsodálták, de a remeték követésére is buzdultak.

Igy került a pusztába Nagy Szent Antal is († 356), ki hallván a templomban az evangélium e szavait: «Ha tökéletes akarsz lenni, add el, amid vagyon, oszd el a szegények között, aztán jöjj és kövess engem» — eladta és elosztotta mindenét a szegények között és követte Krisztust a pusztába, mely az ő példájára hamarosan benépesedett. Ötezer tanítványa volt, kik az «apát» (atya) körül igyekeztek letelepedni a barlangokban.

A remeték nem nélkülözték a hitélet központját és forrását: a szentmisét és szentáldozást. Bizonyos napokon egybegyültek lelki vezetőjük, lelki atyjuk, vagyis apátjuk köré, ki rendszeren pap volt, nemcsak hogy oktatását és intését, tehát szentbeszédét hallgassák, hanem hogy a szentmisén is résztvegyenek és a szentáldozáshoz is járuljanak.

Hogy a jámbor remeték nem hallgattak mindennap szentmisét, azon nem kell fennakadnunk, mert a városok és falvak lakói

Urán, nem vagyok méltó...!

1939

g-y

sem tették ezt, még az Istennek szentelt szüzek, apácák sem. Szent Jeromos tanúsága szerint Szent Paula († 404) és társai is csak vasárnap mentek a templomba szentmisére.

Az üldözések idején a keresztények az Oltáriszentséget haza is vihették s — miután a templomban is a tenyerükre kapták s maguk tették a nyelvükre — otthon is, akár minden nap áldozhattak. Ez a szokás az üldözések ideje után is megmaradt egyideig s az Egyház csak a VI. században szüntette meg a visszaélések miatt.

A magányos szentáldozás keleten a X. századig megvolt s így a remeték a pusztában nem maradtak Oltáriszentség nélkül. Konzekrált szentostyákat vittek magukkal s azokat kenyereskosárcákban felaggatták barlangjukban, még mécsest is függesztettek néha eléje s akár naponta is áldozhattak. (Raible: Der Altar einst und jetzt.)

A remeték, mivel imádságaik és elmélkedéseik, de munkájuk (pl. kosárfonás) alatt is az Oltáriszentség közelében voltak, a mai fogalmak szerint is szentségimádást végeztek

és csekély éjjeli pihenésük leszámításával, az első örökimádók voltak.

Szent Zsigmond, Burgundia királya (†524), Szent Móric és tízezer katonatársának tiszteletére, vértanuságuk helyén (a svájci Sankt Moritz-ban) kolostort alapítva, bevezette a «Chorus assiduus»-t, az «örökös karimát», vagyis hogy a szerzetesek csoportokba osztva, megszakítás nélkül, éjjel-nappal állandóan imádkozzák vagy éneklék a zsoltosmát. Ezt az örökös imádkozást a X. századig több nagynevű kolostor is átvette, mint Saint Denis (Paris), Saint Martin (Tours) stb.

A magyar pálos rend a remeteségből fejlődött (mint általában az egész szerzetesi intézmény) s így remeteszerzet lett. Értethető, hogy a régi remetéknek az Oltáriszentség előtt eltöltött élete őket is az Oltár közelébe vonzotta s azért nemcsak templomot építettek kolostoruk mellé, hanem koruk szellemének megfelelően «Chorus assiduus»-t, állandó karimát is tartottak. Mintegy a pálos rend szelleméből fakadt tehát, hogy amikor Boldog Lőrinc 1304 körül megépítette a hatalmas budaszentlőrinci monostort, ide bevezették az örökös kórust is és így ott kétszáz éven át megszakítás nélkül éjjel-nappal mindig zengett az Úr dicsérete, míg a törökidő el nem pusztította. *Ezek a budaszentlőrinci pálosok középkori értelemben örökimádkást végeztek*, mert hisz akkor még az örökimádkás mai formája ismeretlen volt.

Eucharisztikus szellemük kivirágzása volt az is, hogy minden csütörtökön a karimát és a szentmisét a legméltóságosabb Oltáriszentségről mondták.

Ebből fakadt buzgó kultuszuk a Szent Vér iránt is, melynek emlékét a vele kapcsolatos Szent Sebek tiszteletével együtt középkori himnuszok, oltárképek és jámbor társulatok bizonyítják.

Feltűnő és megható a pálosrend lengyel kolostoraiban, melyek túléltek az eltörlést, a nagyobb ünnepeken megtartani szokott *eucharisztikus körmenetek áhítata és pompája is, melyek elmaradhatatlanok az ünnepi mise előtt.*

Az újkor eucharisztikus áramlata a *gyakorlati szentáldozás. Csensztochowa*, a világ egyik legnagyobb búcsújáróhelye, ahol átlagosan

naponta 5000 ember fordul meg, vannak azonban napok, amikor 150.000-et is eléri a búcsúsok száma, ilyenkor legalább 12—14 pap kora reggeltől d. u. 2 óráig megszakítás nélkül áldoztathat. Itt van a világ legnagyobb áldoztató helye, melyben 30.000 szentostyát konzekrálhatnak egyszerre.

A Rend belső életét is át-meg átszövi az Oltáriszentség mély tisztelete, mely közös imádkásban, Szentséglátogatásaikban és Szabálykönyvük erre vonatkozó rendelkezéseiben (pl.: félóra hálaadás szentáldozás után...) nyilatkozik meg. Azt sem szabad elfelejtünk, hogy a Rend abban a században született, melyben a pápa (IV. Orbán) az Urnap ünneplését elrendelte. (1264.)

KEGYTÁRGYAK, ZÁSZLÓK

OBERBAUER A. UTÓDA

Magyarország legrégebbi templomberendező és zászlókészítő vállalatánál.

Budapest, IV. ker., Váci-utca 41. szám.

Alapítási év 1863.

Telefon: 183-344.

Csensztochova 1934 május

(Zarándokúti emlék)

Irta: Dobák Ferenc dr.

1934 május 7-én örömtől sugározva szállottunk be a budapest—krakkói gyorsvonat egyik különkocsijába, hogy hazahozzuk Lengyelországból a magyar pálosokat.

Szobig megállás nélkül robogott vonatunk. Az Ipoly hidján túl könnyes szemmel néztünk vissza az akkor még elszakított területről az esztergomi bazilika impozáns kupolájára. A Vág völgyében a magyar történelem egy-egy patinás emléke mellett haladtunk el: Beczkó, Csejte, Trencsén váránál. Zsolnát elhagyva, gyönyörű fenyvesek között száguldott vonatunk. A régi magyar határnál csöndben imádkoztunk Magyarország Patrónájához, hogy édes Hazánkról ne feledkezzék meg...

Áthaladtunk a karwini szénmedence óriási ipartelepein és elértük a lengyel határt. Estére Krakkóba érkeztünk, ahol hivatalos fogadtatás volt. Először a krakkói püspök francia üdvözlő szavai hangzottak el, majd Mihály atya, egy lengyel pálos, kedves, tört magyarsággal, szerető testvéri érzéstől áthatott beszédet mondott.